

INFLUENCE OF PRUNING TO THE HARVEST OF APPLE-TREES IN THE COMERCIONAL ORCHARD IN THE SPINDLE FORM

Vliv řezu na produktivitu větven jabloní v intenzivních výsadbách

Josef SUS
KZ AF ČZU

Souhrn, klíčová slova

Dlouhodobé pokusy s řezem jabloní dvou odrůd ('Golden Delicious' a 'Melrose') tvarovaných jako větvena v produkčním období probíhaly v letech 1991 až 1998. Byl sledován růst, plodnost, kvalita ovoce, časová náročnost řezu a další ukazatele. Řez se ukázal jako významný prvek stabilizace výnosů a kvality produkce především v kombinaci s doplňkovou regulací násady ruční probírkou plůdků těsně po červnovém propadu.

jablň – řez – větveno - růst - plodnost

Summary, keywords

The longtime experiments two varieties of apple tree ('Golden Delicious' and 'Melrose') former to the spindle tree shape in a production period were in progress during the 1991 – 1998 years. Growth, fruitfulness, the fruit quality, time consumption of pruning and some other factors were watched out. The pruning turned out to be significant element for stabilization of quantity and quality of production and above all in case of combination with follow-up manual thinning regulation right in the June fruitfall.

apple trees - pruning –spindle trees – growth - yields

Introduction - Úvod

Řez jabloní je vedle probírky plůdků jedním z klíčových faktorů, rozhodujících o kvalitě produkce. Proto je účelné a pro další poznání žádoucí sledovat jeho vliv na stabilitu výnosů, vyrovnanost sklizní a velikost plodů v delším časovém období.

Methods - Metody

Pokusy s řezem v období plodnosti probíhaly od 12. do 19. roku po výsadbě u odrůd 'Golden Delicious' a 'Melrose' na podnoži M 9. Sad byl založen ve sponu 4,0 x 2,0 m na podzim 1979. Bylo hodnoceno 6 variant řezu v různých termínech. Standardem (kontrolou) byl pravidelný základní zimní řez. Růst stromů byl vyjádřen objemem korun a přírůstky plochy průřezu kmene, plošný výnos v tunách na 1 ha, specifický výnos v kg na jednotku objemu koruny nebo přírůstky plochy průřezu kmene, kvalita ovoce průměrnou hmotností plodu v gramech.

Results - discussion – Výsledky - diskuse

Z výsledků hodnocení vyplývá, že při pravidelném začlenění doplňkového pozdně letního řezu (začátkem srpna) k zimnímu řezu došlo k výraznějšímu zmenšení průměrného objemu koruny a u řezu posunutého do doby kvetení stromů ke zmenšení sumárních přírůstků plochy průřezu kmene. Oslabení růstu bylo v přímé korelaci s výnosem ovoce v následném roce. Odrůda 'Golden Delicious' dosáhla v průměru nejvyššího výnosu u kontrolní varianty, a to 29,05 t.ha⁻¹, nejméně pak ve variantě s každoročním řezem v době kvetení stromů (21,5 t.ha⁻¹).

Specifický (měrný) výnos je přesnějším vyjádřením produkční schopnosti stromů. U odrůdy 'Golden Delicious' byly výnosy vyrovnané z hlediska sklizeného ovoce na jednotku přírůstku plochy průřezu kmene, kdežto výnos na jednotku objemu koruny dosáhl nejvyšších hodnot ve variantě kombinace každoročního zimního s pozdně letním řezem. Průměrná hmotnost plodu u obou odrůdy byla nejvyšší u každoročního zimního řezu doplněného ruční probírkou plůdků těsně po červnovém propadu ('Golden Delicious' 145,6 g, 'Melrose' s výrazně většími plody 190,4 g).

Tabulka 1: Vliv řezu na celkový růst jabloní odrůdy 'Golden Delicious' (M9) za hodnocené období (1991 – 1998)

Varianta č.	Charakteristika pokusné varianty	Objem koruny v m ³	% kontroly	Přírůst. kmene v cm ²	% kontroly
1	Každoroční. zimní řez (kontrola)	5,81	100,00	51,96	100,00
2	Každoroční zimní i letní řez	4,42	76,07	45,30	87,18
3	Každoroční řez v době kvetení	5,24	90,19	40,63	78,19
4	Každoroční zimní řez + probírka plůdků	5,65	97,25	47,68	91,76
5	Zimní i letní řez jednou za dva roky	5,61	96,56	43,52	83,76
6	Zimní řez jednou za dva roky + probírka	6,36	109,47	43,94	84,56

Tabulka 2: Vliv řezu na výnos jablek odrůdy 'Golden Delicious' (M9) v průměru za osmileté období (1991 – 1998)

Varianta č.	Charakteristika pokusné varianty	Plošný výnos t.ha ⁻¹	% kontroly	Měrný výnos kg.m ⁻³	% kontroly
1	Každoroční. zimní řez (kontrola)	29,05	100,00	4,00	100,00
2	Každoroční zimní i letní řez	23,21	79,90	4,20	105,00
3	Každoroční řez v době kvetení	21,50	74,01	3,28	82,00
4	Každoroční zimní řez + probírka plůdků	24,81	85,40	3,51	87,75
5	Zimní i letní řez jednou za dva roky	24,41	84,03	3,48	87,00
6	Zimní řez jednou za dva roky + probírka	24,84	85,51	3,12	78,00

Řešeno v rámci výzkumných projektů NAZV MZVŽ ČR v letech 1991 až 1995 a 1996 až 1998